

VII

B 36.069

g

OTON ZUPANČIČ



PISANICE

PESMI ZA MLADINO

VLJUBLJANI 1900

MAR

L. SCHWENTNER

PISANICE

PISAŃICE

PESMI ZA MLADINO

ZLOŽIL OTOŃ ZUPAŃIČ

J. Verhovsz

LJUBLJANA 1900

L. SCHWENTNER

36.069




VII 39

36069

IN=20001989

M a k.

ČP, V,


 Mak, mak, mak
 sredi polja kima,
 mak, mak, mak
 rdečo kapo ima.

Pravi mu
 solnčece žareče:
 »Daj odkrij
 mi se!« On se neče.

»Ali jaz
 sem te izvabilo
 iz zemljé,
 z lučjo te pojilo.«

»Da me ti
 odgojilo nisi,
 jaz že sam
 bil pomagal bi si!«

Veterček
čez polje zaveje,
gizdalin
mak se mu zasmije:


»Ha, ha, ha!
Malo si me stresel,
kape pa
nisi mi odnesel!«

A jesen
je prišla in zima,
gologlav
mak na polju kima.

»Joj, joj, joj!«
drgeta in vzdise —
solnca ni,
rezka burja piše . . .

Na Jurjevo.

(Belokranjski običaj.)


 Od hiše do hiše hodimo,
 zelenega Jurija vodimo,
 on pomlad v deželo prinesel je,
 vso zemljo z zelenjem potresel je.
 Zima, zima, ajd za peč
 celo leto leč!

To šibo za streho shránite,
 da z njo se požara branite,
 strahuje poredno vam dečico
 in vabi k hiši vam srečico.

Sreča, sreča, pridi k nam,
 glej, odprt je hram!

Ker take darove vam nosimo,
 od vas jih v zameno prosimo:
 imate kaj bele pogačice?
 ne bránimo tudi se kračice,
 bodi jajce, bodi hleb,
 v naš izgine žep!

Bogato gorica obródi vam,
bogato se polje oplódi vam,
podéli Bog kruha vam belega,
vsi lica bodite veselega.

Mi zdaj moramo drugam —
hvala, hvala vam!

Čez noč, čez noč . . .

Čez noč, čez noč
pregrnila travica svet je,
čez noč, čez noč
na travo se vsulo je cvetje.

In sapica
razkôšna hiti po livadi:
»Pozdrav, poljub,
otroci, od zlate pomladi!«

Veselje, vrišč
zaraja pred mano, za mano,
in z rožami
in z déco je polje postlano.

Pomladna bajka.

Solnčece rúmeno,
daj, daj, prisveti mi,
krono iz žarkov
bisernih spleti mi!


Kje pa je kraljevič?
Jaz sem kraljičica!
Z lipice zélene
peva siničica:

»Kdo ti je krono dal,
deklica mlada ti?«
— Solnčece rúmeno!
Bi-li jo rada ti?

»Solnce je bratec moj,
če ga prosila bi,
krono jaz tudi
od njega dobila bi.

Solnce je bratec moj,
jaz sem sestričica,
solnce je kraljevič,
ti si kraljičica!«

Na poljani.


 kakor živi cveti
 letajo metuljčki
 po livadi, po zeleni,
 pod rumenim solnčecem.

Kot bi počivali
 na grmeh metuljčki,
 cveti se belijo
 na zelenih vejicah.

Kot da prišli bratci
 bratcev so obiskat,
 seli so metuljčki
 na zelene vejice.

Gostoljubno bratci
 bratcem so postregli:
 pili so medico
 iz srebrnih kupičic.

Ko so se napili,
 so se poslovili
 in se pošalili
 »Kdaj pa vi k nam pridete?«

Vzdih.

Rasti mi, rasti, trávica,
 trava zelena ti —
 bolna je moja glávica,
 v srcu radosti ni.

Zemlja, oj zemlja rodna ti —
 kakor od jablane cvet
 jaz sem od tebe ločil se,
 moral sem v tuji svet.

Teško živeti je, težko brez
 vernih tovarišev,
 težko trpeti je daleč od
 bratov, od starišev.

Kadar utrujen po cesti greš,
 nihče ne praša te, kam?
 sredi vrveče množice
 čutiš najbolj, kak si sam.

V 1898, 143

Večer na morju.

Po visokem nébu
 plava zlat oblak,
 po širokem morju
 plava čoln lehak.

Kakor da se vnel je
 temni ocean:
 v žarnem ognju bliska
 se zapadna stran.

Plavaj, plavaj čolnič!
 Solnca jasni grad
 plameni tam v dalji —
 jaz bi spal v njem rad!

Barčica.

ČP 90
 1
 B 11, 75

Plavaj, plavaj, barčica srebrna,
 po zelenem morji!
 Ej, na barčici sedijo fantje,
 trije fantje mladi.

Trije fantje mi pojejo pesem,
 pesmico prelepo:
 »Plavaj, plavaj, barčica srebrna,
 po zelenem morji.

Tam za morjem, za zelenim morjem,
 tam so zlata polja,
 pa za polji, za poljânami
 nam šumé lesovi.

Trije fantje, trije fantje mladi
 nimamo domovja,
 ne družine, pa domovje naše
 zdaj bo onkraj morja . . .«

A2
DS 1095, 324

Oblaka.

Dva oblaka, rodna brata,
sina sinjega morjá,
srečala sta se visoko
nad vršinami gorá.

»Kam si kanil, bratec beli?«
»»Onkraj gore glej poljé,
glej gorice vinorodne:
moje čakata rosé.

Ti?«« — »Glej doli tu pod nama
krasen svet in jasen cvet!
Tja ponesem v krilu črnem
bliska žar in toče led.«

31, 27

Vrnitev.

Pod zéleno goró,
leži ravnó poljé,
po ravnem, širnem polju tem
mi bela cesta gre.

In vije se naprej
tam čez šumeči les —
v uhó prinaša veterček
lahak šepet peres.

Temná je senčica,
in v gozdu mah mehak
me vabi: tu si odpočij
in sanjaj sèn sladak.

Oprosti — danes ne,
čeprav zdaj prvič spet
posetil sem te, znanec-gozd
za mnogo, mnogo let.

A zdaj se mi mudi,
da vidim skoro njé —
vem: cel dan gledat hodijo,
kdaj pridem vendar že.

Zarja.

Zarja spava za gorami,
 drobne ptičke jo bude:
 »Daj, predrami se, predrami
 in osveti nam polje!

Cvetke nas poslale po-te
 daleč s temnih so poljan,
 čakajo tako željno te,
 da privedeš beli dan.

V nočni temi že si liste
 nežne razklenile so,
 z biseri jih rose čiste
 lepo okrasile so.«

Odpre zarja lahna vrata,
 svetli žarki venkaj vro,
 lije se svetloba zlata
 čez nebo in čez zemljó.

»Dobro jutro, cvetke moje!«
 zarja jim v pozdrav hiti,
 »Dobro jutro, dobro jutro!«
 njej zveni od vseh strani.

Žarki.

Solnčece zlato nad gore
zélene vstalo je,
biserne žarke na zemljo
spečo poslalo je.

Prvi žarek poslalo
v rosne je trávce —
k nebu povzdignile cvetke
bujne so glávce.

Drugi žarek poslalo
v gnezdeca skrivna je —
v tihi se log oglasila
pesmica divna je.

Tretji žarek se Tončka
dramit napotil je,
smuknil na posteljo mehko —
ali se zmotil je.

Kdaj že ovčice bele
v loko na pašo je gnal!
Tam si že vriska in piska,
tam bi ga, žarek, iskal!

Gini.

ČP, 89
BE, 73

Naša Gini, mala Gini
solncu žarek je ukrala,
kam je solncu žarek skrila,
ni povedala nikomur.

Ej, ti Gini, mala Gini,
jaz pa vem, kam si ga skrila!
Skoz očesca tvoja črna
v dušico sem ti pogledal:

in v dnu tvoje duše žarek
se igral je s tulipani,
z rožicami, lilijami
in s krilatci božjimi.

Kanglica.

20, 84
 B II, 29

Deklica šla je po vodó
 z lepo srebrno kanglico.

Zora na nebu sevala,
 ptičica v logu pevala.

Jagoda zrela nudi se:
 »Daj, le za hip pomudi se!«

»Jagoda rdečka — dober dan!
 Ali moj bratèc je bolan,

in on ozdravel prej ne bo,
 da mu prinesem z vrelca vodó,

deklica moram zajeti jo
 predno še solnce obsveti jo . . .«

Hladne vodice zajela je,
 bistro domov odhitela je.

Deklica šla je po vodó
 z lepo srebrno kanglico,

deklica je domov prišla,
 kanglica bila zlata vsa.

JK 1900, 2
B III, 31

Da mi biti je drevo.

Da mi biti je drevo,
 bil spomladi rad bi breza —
 drugo drevje še goló,
 nanjo sveti Jurij pleza.

Da mi biti je drevo,
 bil poleti rad bi lipa —
 v njeni senci je hladnó,
 cvet na potnika se vsipa.

Da mi biti je drevo,
 bil pozimi rad bi smreka —
 drugo drevje že goló,
 topla greje njo obleka.

Srbska narodna.

Tam v Budimu mestu,
tam je čudno čudo,
hm — če le res je!

Jež ima tam polje,
miš mu ga poseje,
hm — če le res je!

Vzrasla je koruza
miški do kolena,
hm — če le res je!

Miški do kolena,
žabi do ramena,
hm — če le res je!

Pripovedka o nosku.

»**D**anes zopet mi posneta
 smetana je v skledi!
 Veš-li, kdo jo je pojedel?
 Mimica, povedi!«

»»Jaz je nisem, mama, res ne!
 Zajček jo posnel je;
 Glej, kako na desni šapi
 in krog ustec bel je!««

»Čakaj, videla takoj bom!
 Nosek mi pokaži — — —!
 Aj, kako je mehek! — Pa sem
 vjela te na laži!«

»»Oh, odpusti, saj povem ti
 po pravici, mama:
 jaz namazala sem zajčku
 šapo, gobček sama.««

»Naj bo; ali vedno pomni:
 nosek vse odkrije;
 kadar praviš neresnico,
 ‚Laže, laže!‘ vpije.«

Božji volek.

Čurimuri, božji volek,
 božji volek moj,
 zleti, zleti in pokaži,
 kje je domek tvoj!

Z roke dečkove je božji
 volek odletel
 pa na polja pisani je
 cvetki obsedel.

Čurimuri, božji volek,
 tam je domek tvoj,
 zdaj pa zleti in pokaži,
 kje je domek moj!

Poletel je božji volek
 k solncu pod nebó —
 dolgo je za njim strmelo
 dečkovo oko.

V gozdu. 81,

Cvetočī maj
 prinesel je
 na zemljo raj,
 in ptičke nam
 zapele so,
 in cvetke nam
 vzcvetele so.
 Lehak šepet
 gre skozi gozd,
 v srce zaveje
 nam prostost.
 Aj z Bogom hram
 in pusta peč —
 na polje zdaj
 in v les šumeč!

Maline črne
 vabijo:
 »Ná nas, in jej!«
 In če mudi
 se ti naprej,
 zagrabijo
 ti plašč: »No daj,
 pokusi vsaj
 le jedno, dve,

kako okusne
smo, sladké!«

In veverica
s smreke tam
se norca dela:
»Kumek, kam?
Če moreš, pa
ujemi me
in v torbi sabo
vzemi me!«

A če potekel
si za njo —
ho ho ho ho:
po deblu gor
je šinila,
med vejami
izginila;
in zdaj je tu
in zdaj je tam,
a ti ne veš
ne kod, ne kam!

Da, kod od tod
domov je pot?
Tako temno,
tako strašno
je sredi resnih

teh dreves.
 Temine me
 obkrožajo,
 a vejice
 me božajo,
 prijazno me
 tolažijo
 in pot domov
 mi kažejo:
 pred mano se
 razmikajo,
 za mano spet
 se stikajo . . .
 Prijateljice,
 hvala vam!
 zdaj vidim že
 domači hram . . .

»Pa kje si bil,
 porednež tak,
 v ta pozni mrak?
 Kaj ni te strah?«

»»Strah? Mene? Ah!
 Saj komur gozd
 prijazen je,
 neznana mu
 bojazen je!««

Dve basni.

Mačica :

Ptičica na veji,
 vejici zeleni,
 pridi malko bližje,
 malko nižje k meni!

Pravila ti bodem
 zanimivo basen;
 slušaj! Že začetek
 njen tako je krasen:

Ptičica je letala
 po zelenem logi,
 gnezdece je spletala —
 oj, gorje ubogi!

Zanka je nastavljena,
 ptička se je vjela,
 bila bi zadavljena,
 da je ni otela

mačica usmiljena.
 Lovec pa se čudil
 in se togotil je: »Na,
 čému sem se trudil!«

Zdaj pa še le pride
 ptička moja, pravo —
 spusti, da povem ti,
 k meni se na travo!

Ptica :

Mačica, poslušaj,
 ta je tudi mična —
 kakor čudovita —
 vendar je resnična:

Krač, klobas so spravili
 v shrambo neizmerno,
 mucko so postavili,
 da jih čuva verno.

Pravijo, da mačica
je tako stražila,
da nobena kračica
vkradena ni bila.

Mucka, ni-li tudi
ta močno prijetna?
A pred vsem opomnim,
da je verojetna.

Pod nebó zletela
ptička premetena —
mucka stran odšla je
vsa osramočena.

Veter.

DS, 1074, 502

Maloruski motiv.

V²eter, veter, oj povej mi, kje si danes bil?
 Sinku tvojemu sem danes ličece hladil.
 Je-li mu oko žareče, bistro kot nekdej?
 Oj, ugasnil njemu jasni je oči sijaj.
 Je-li lice mu rudeče, ali mu blede?
 Oj, rudeče, oj rudeče mu je od krvi!
 Si-li pesem čul njegovo, si-li slišal vzdih?
 Ni ne peva, ni ne plače, on je vedno tih;
 nič več iskrega konjiča on ti ne sedlá,
 niti iskrega konjiča hraber ne igra,
 ni ne peva ni ne plače, sablje ne vihti —
 v čistem polju pri Dunaju mrtev ti leži!
 Dežek drobni, dežek drobni mije mu obraz,
 a razčesal, a razčesal kodre sem mu jaz.

Bora. *DS, 167/2, 52*

Maloruski motiv.

Oj na gori, na zeleni, bora dva stojita
pa med sabo v noči tihi tiho govorita.

Prvi de je boru drugu: »Brate ravnorasli!
Včeraj so se v moji senci konji-vranci pasli,
a kraj njih so počivali mi junaki čili,
vince pili, pesmi peli, sablje so brusili;
hej junaki, vsi odbrani, mladi vsi in zdravi,
pa odjezdili ponosno v dol so, v boj krvavi.
Oj junaki vi ponosni, vi junaki čili,
bodete-li v mojo senco zopet se vrnili?«

Drugi pravi boru bratu: »Priletel iz dalje
in nocoj na vejah mojnih sokol nočeval je,
pa mi pravil je o boju, oj, o boju ljutem,
pa je pravil o sovragu, o sovragu krutem;
pa je pravil, da junaki, ti junaki mladi
mrtvi ob Dunaju šumnem spijo na livadi . . .«

Oj na gori, na zeleni, bora dva stojita,
pa se tiho za junaki padlimi solzita. —

Belokranjska balada.

Tam na belem snegu je
 črni vran zakrakal,
 tam na gazi potnik je
 žalosten zaplakal.

»Oj ne krakaj, črni vran,
 grozno čez poljano,
 črni vran — ti kličeš smrt,
 prišla bi prerano.

Kdo bo nosil čišmice,
 čémer novi k maši,
 kdo bo sviral v múzike
 zvonke si na paši?«

Ali kraka črni vran,
 mož korake speši —
 Doktor v mestu je dejal:
 »To ti sinka reši!«

Kraka, kraka črni vran — —
to je prag domači —
hvala Bogu! — Ali kdo
čezenj ven korači?

Krik obupen — potniku
znoj oblije čelo —
ko je mimo okna šla,
smrt spoznal je belo . . .

Čémer = širok pas; múzike = orglice.

Snegulčica.

Belokranjska.

»Zrcalce, zrcalce na steni,
obrazek mi dobro poglej,
potem pa, katera je lepša
od mene devojka, povej!«

»Kraljica, kraljica prejasna,
jaz pa ti tako povem:
Snegulčica je najlepša,
to znano je vsem ljudem!«

»Snegulčica — pastorka moja?
Beriči, zvežite jo,
pa v črno goró med zverine
takoj odvedite jo!«

A králjič devete dežele
šel zjutraj je rano na lov
in našel je v gori Snegulko
in vzel jo nevesto domov.

»Zrcalce, zrcalce na steni,
obrazek mi dobro poglej,
potem pa, katera je lepša
od mene devojka povej!«

»»Kraljica, kraljica prejasna,
jaz pa ti tako povem:
od tebe ni lepše devojke,
v širokem kraljestvu tem.««

»A kje je še kako kraljestvo,
kjer lepša devojka živi?«
»»A to je deveta dežela,
tam Snegulka je lepša kot ti!

Glej, kraljič devete dežele
šel zjutraj je rano na lov
in našel je v gori Snegulko
in vzel jo nevesto domov.««

»Zrcalce, zrcalce, ti lažeš!
Kraljica zrcalce zdrobi —
a koscev zdaj tisoč ji kliče:
»»Snegulka je lepša kot ti!««

Prišel iz devete dežele
je kraljevič mladi z vojskó,
kraljica je krono zgubila,
zbežala je v črno goró.

Ajda.

B III, 29

(Belokranjska).

Ajda zori, bučele brenče
 na pašico sladko duhtečo —
 nabrale mi bodo za božič potíc,
 za svetega Štefana svečo.

— Ej, čaki, Majdiša, ne boš, ne boš,
 moja ajda je meni narasla!
 Ta bila bi lepa, da čreda tvoja
 po moji se njivi bi pasla!

Majdiša ubog je, bogat je Kazin,
 a srce ima nevoščljivo —
 pa voli uklene pred val, pa hajd!
 kam žene? Naravnost na njivo.

Ej, čaki, Kazin, ti zavidni bedak,
 bučele si hotel potreti:
 lahkó je bučelam — zletijo drugam,
 a tebi ne bode kaj žeti!

Milenica.

Trga Milenica rožice
 in jih zatika v láse,
 sede v senčno utico,
 z njimi nedolžno igra se.

Trga rožicam lističe,
 »pèkel — vice — nebesa«
 pazno, počasi govori,
 pa po tleh jih stresa.

Trga rožicam lističe —
 vedno nebesa našteje,
 smeje se njeno ličece,
 srčece njeno se smeje.

Trga rožicam lističe —
 k nji pa nebeški krilatci
 v haljah blestečih priplavajo,
 z njo se igrajo kot bratci.

Na kolenu.

Diči, diči, diča,
urno na konjiča,
na konjiča vranega,
dobro osedlanega!

Diči, diči, diča,
deček nima biča,
deček nima ni ostrog,
da pognal bi konja v log.

Zorica.

Zorica, zorica zlata
nam je obsvetila vrata,
nam je obsvetila hram.
Kdo se še v postelji greje?
Zorica zlata se smeje:
ni-li te, Mirko, nič sram?

Zamorski grad.

3 III, 57

Kdor mi konjiča da vranega,
 z uzdo srebrno brzdanega,
 z zlatimi žeblji kovanega,
 s svilnatim sedlom sedlanega —

temu prinesem jaz ključek zlat,
 da si odklene zamorski grad,
 v gradu zamorskem cekinov kad,
 v gradu zamorskem ni oken ni vrat.

Pesem nagajivka.

Zima, zima bela
vrh goré sedela,
vrh goré sedela,
pa tako je pela,
pa tako je pela,
da bo Mirka vzela,
da bo Mirka vzela,
ker on nič ne dela,
ker on nič ne dela,
ker on nič se ne uči —
čaki, čaki, Mirko ti!

Zvečer.

Dedku pa nocoj je dosti
Jože malega norosti:

»Čaki, če ne boš zaspal,
bodem te bavbavu dal!«

»»A kako od črne gore
k naši hiši priti more?««

»Dolge on nogé ima:
z gore sem — koraka dva!

Plamen iz očij mu šviga,
vedno jezen z repom miga,
v lice črn, v telo zelen,
s sabo nosi koš pleten.

Pa po svetu vsepovsodi
po zločesto deco hodi —«

»»Oh, jaz ne bi rad šel z njim —
glejte, dedek, me — že spim!««

C 0, 85

Zvezdice.

Dušica moja,
ptičica zlata
s krili srebrnimi,
kvišku zletela
v nočki je črni mi
k zvezdicam v vas.

Dušica moja,
bolna, otožna
glavico sklanjala,
v noč koprnela,
k zvezdicam sanjala,
mogla ni k njim.

K dušici moji
bolni, otožni
zvezdice zbrale se,
jasne, blesteče
z njo so igrale se
cele noči.

»En, dva, tri — vija
en, dva, tri — vaja!«
zvezdice štejejo —
dušica miška,
vse se ji smejejo —
ona lovi!

O Indiji Koromandiji.

In vsaka stezica povede te v Rim,
 pa če še tako je zgubljena,
 tja v Indijo, tja v Koromandijo
 pa roka ne kaže nobena.

Tam v Indiji, tam v Koromandiji
 bonbončki visijo raz veje,
 in izpod grmiča se vsakega
 medena potičica smeje.

Mordà pa orehovo rajši imaš?
 Rozinovo? — Hočeš peroti?
 In Vile zvečer te uspavajo,
 in ptičice zjutraj pojo ti.

Tja v Indijo, tja v Koromandijo
 pa dedek naš lani odšel je:
 »Otroci, le pridno ubogajte!
 Ko vrnem se — to bo veselje!«


In čakali smo ga in čakali,
 a zdaj ga več nihče ne čaka;
 gotovo tam cvička dolenskega je,
 gotovo je mnogo tobaka!

Predpustna. 3 III, 37

Ala, Kurent, pa zagodi,
 pa zapiskaj na piščalko,
 da se razvedrimo malko,
 da zaplešemo po podi!

A če nočeš, pojdi z Bogom,
 z bogom, ali s kozjim rogom:
 meni svira dobra volja —
 to je muzika najbolja!

Mornar.


 Oj, plava po morju mi barčica
 kot ptica po nebu vesela;
 in njeni boki so pisani,
 in njena jadra so bela.

A mlad mornar otožno zre
 na zéleno obrežje;
 odmika se bolj in bolj barčica,
 srce mu je težje in težje.

Glej, tamkaj stoje in zro za njim
 z otožnimi srci in lici:
 njegova siva mamica
 in bratec pri sestrici.

Sestrica in bratec mu zadnjič roke
 v pozdrav otožni vihtita,
 a majka stoji, nepremično stoji,
 kot bila bi kamenita.

Krog barčice pa šume, šume
ti zéleno-modri vali:

»Oh, mari bi bil doma ostal
pri majki na rodni obali!«

Jaz hranim premnogo biserov,
a jih ne hranim záte —
bogate so daljne tuje zemljé,
a niso zate bogate.

In tam te nikdo tolašil ne bo,
ko plakal boš v boli pekoči —
oh, mari bi bil doma ostal
tam v borni rodni koči . . .«

In mladi mornar otožno zre
na zéleno obrežje;
odmika se bolj in bolj barčica,
srce mu je težje in težje.

Ledene rože.

Na okencu mojem rože
prekрасne vzcvetele so,
kot da so vsadili jih angeli,
tak nežne in bele so.

Tu v izbi tako je gorko,
tam zunaj je mraz in led,
a cvetke kot čarna zavesa mi
zastirajo zimski svet.

Jaz gledam te cvetke ledene
in sanjam o žarnih vrtéh,
tak bujni se razprostirajo
na blaženih južnih tleh.

Tam palme se dvigajo vitke
in z vetrom šepečejo —
nad njimi, kot cveti nebeških vrtov
se zvezde leskečejo.

Pod njimi pa beduini
trudni počivajo,
raztrgani o palačah in
o kronah snivajo.

Tópol ob Savi. 327

Tamkaj ob zéleni Savi
 tópol srebrn mi stoji,
 vali pod njim žuborijo,
 veter mu v vejah šušti.

Sklanja se vrh nad gladino,
 vejice gledajo:
 vali šuštijo, bežijo,
 breg izpodjedajo.

V vejah šušti mu veter —
 kaj li šepeče mu?
 Kakor pred bližnjo usodo,
 listje trepeče mu.

V vejah šumi mu veter,
 vali pod njim žubore:
 »Kmalu te odnesêmo
 daleč od rodne zemljê...«

Večer. AZ

(Maloruski zl. Mlaka.)


Solnce se je skrilo
 za visoke gore,
 tihi sen odeva
 log, dobrovo, bore.
 Zvonček le je čuti,
 mesec z neba seva,
 v lesu drobni slavec
 milo pesem peva.

Veter lahen vleče,
 potok mi šepeče,
 sredi noči zvezdic
 jasni žar leskeče.
 Brezo in smereko
 sni so že objeli,
 le pastir zamišljen
 poje si k svireli.

Svet kot hram je božji:
vse v tihoti sniva,
od napora, dela
človek odpočiva.
Mesec kakor stražnik
z néba se ozira,
srčno veseli se
zemeljskega mira.

Lovska pesem.

(Po Vrchlickem.)

se po poljanah,
 mračnih goščavah,
 gorah, dolinah,
 divjih tokavah
 plaši zverino vrisk naših trum.
 Z burjo se skuša
 strela frčeča,
 smrt nosi s sabo;
 lovska nam sreča
 vrača težave vse, plača pogum.

Kdo nas ustavi,
 kadar vihramo?
 Kar je na poti,
 vse poteptamo!
 Kaj nam strmine, goščave so šum!
 Pest in sekira,
 strela frčeča
 grabi, podira,
 rani medveda;
 lovska nam sreča
 vrača težave vse, plača pogum!

Vran. 31

Oj črni vran je priletel,
na prsi ranjencu je sel.

»Odpri oči, saj me poznaš,
saj bil sem včasih tvoj pajdaš,

saj bil sem prej tovariš tvoj.
Iz gnezda si me vzel s seboj,

peroti mi prirezal si,
v teman me kot privezal si

in tleskal si z dlanjo ob dlan,
ko mahal s krili sem zaman.

Oj z Bogom, širni, temni gozd!
Oj z Bogom, jasni zrak, prostost!

Ko mati je domov prišla,
naprot' si tekel ji: »Ha, ha,

poglejte — v kotu črn menih
sedi oči razsrjenih.

A tiho — morda rad bi mir,
morda bi čital rad brevir!«

Mati se nasmejala je,
»Spet kakšen vran!« dejala je.

A jaz sem v kotu — črn menih —
sedel otožen, trpel tih,

kot da prostosti ne želim,
da v temnem kotu rad čepim.

A v krilih čutil sem krepkost
in v mislih plaval sem čez gozd . . .

No, ker sem vedno »priden« bil,
zato sem vse vas preslepil;

prostó sem smel se kretati:
iz kota v kot se šetati.

In skozi okno neki dan
ostavil svoj sem samostan . . .

A ná — častiti prior moj,
kako se snideva nocoj!

Ah, ti si moj dobrotnik bil,
dve leti — ne? — si me živil.

Ne, dolžen ti ne bom ostal:
oči ti bodem izkljuval.

Ko pa z gosti se vračal bom,
dolg majki tvoji plačal bom,

Premodro ima glavico,
pa dal ji bom zastavico:

Oj starka z modro ti glavo,
Kaj ti bi rekla, kaj je to:

Na polju črn menih sedi
in z živim mesom se gosti
in s tvojim mesom se gosti? —«

Ločitev.

Jadra bela so razpeta,
 veter vpraša: »Naj začnem?«
 »»Čakaj, veter, da slovo še
 vzamem, predno grem!««

Vzel slovo sem, sedel v barko,
 veter pravi: »Zdaj?«
 »»Ej — še brašnjo sem pozabil,
 valje bom nazaj!««

Stekel k svojcem sem nazaj spet,
 veter pravi: »Kam?«
 »»Čakaj veter, da klobuček
 še si poravnam!««

Poravnal sem si klobuček,
 veter zapihljal,
 barka plava — oh, da še bi
 kak izgovor znal!

Cigani.

Brundice kovali,
brundice prodali,
váralo kupili,
vse za nos vodili.

B 117 56

700, 00, 62

Jul 1900, 57

Zlata ptička.

Zlato ptičko so ujeli
 trije fantje mladi,
 Kdo imel bo zlato ptičko?
 Vsi bi ptičko radi.

Zlata ptička govorila:
 »Če me izpustite,
 prvo željo vam izpolnim
 vsakemu — želite!«

Prvi fantič je govoril:
 »Daj mi tako čašo —
 vedno pijem, ne popijem!«
 »Želel si, imaš jo!«

Drugi fantič je govoril:
 »Daj mi tako mošnjo —
 vedno štejem, ne preštejem!«
 Vslišala je prošnjo.

Tretji fantič je govoril:
»Daj mi srce tako —
hudi časi, vedro čelo,
jasno uro vsako!«

Kar želeli, so imeli,
pa so šli po sveti,
vsak po svoje so živeli
na tem božjem sveti.

Prvi fant samo popival,
po jarkéh polegal,
drugi fant je kvartopiril,
se s sleparji kregal.

Tretji fant o zori vstajal,
hodil je na delo,
v mraku je domov se vračal,
pa zapel veselo.



KAZALO.

	Stran
Mak	5
Na Jurjevo	7
Čez noč, čez noč	9
Pomladna bajka	10
Na poljani	11
Vzdih	12
Večer na morju	13
Barčica	14
Oblaka	15
Vrnitev	16
Zarja	17
Žarki	18
Gini	19
Kanglica	20
Da mi biti je drevo	21
Srbska narodna	22
Pripovedka o nosku	23
Božji volek	24
V gozdu	25
Dve basni	28
Veter	31
Bora	32
Belokranjska balada	33

	Stran
Snegulčica	35
Ajda	37
Milenica	38
Na kolenu	39
Zorica	40
Zamorski grad	41
Pesem nagajivka	42
Zvečer	43
Zvezdice	44
O Indiji Koromandiji	46
Predpustna	47
Mornar	48
Ledene rože	50
Tópol ob Savi	51
Večer	52
Lovska pesem	54
Vran	55
Ločitev	58
Cigani	59
Zlata ptička	60



NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS *



0000087068

